

La Gabatxa

Calonge de Segarra

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: La Gabatxa. El Soler. 08281. Calonge de Segarra
Emplaçament S'hi arriba per la C-1412 al trencall del km 32.
Alçada: 585

Coordenades:

Latitud: 41.76141
Longitud: 1.47349
UTM Est (X): 373105
UTM Nord (Y): 4624412

Classificació

Número de fitxa 08036 - 46
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Ha estat restaurada recentment.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000401700CG72C0001OM
Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. [IN] SITU SCP
Data de registre de la fitxa: dj., 20/06/2013 - 02:00

Descripció

Es tracta d'una de les masies més antigues del municipi, i que tal com s'observa en les seves façanes ha patit una evolució constructiva important, adaptant-la segons les necessitats de cada època. Es troba situada a peu de l'antic camí de Ca l'Oliva a la Gabatxa.

La casa és de planta rectangular, i consta de celler al soterrani, planta baixa, planta de pis i golfes. Els murs que han estat restaurats, estan fets amb petits carreus irregulars de pedra, disposats horitzontalment en la seva majoria i amb grans carreus a les cantoneres. La coberta és a dues vessants (nord-sud) amb teula àrab. La façana d'ingrés s'orienta a l'oest, i consta d'una entrada amb arc carpanell a la planta baixa. A la planta de pis actualment hi trobem un balcó, però com es pot observar anteriorment hi havia hagut un obertura de grans dimensions amb carreus de pedra tot fent un arc de mig punt irregular. A l'esquerra hi té una finestra de nova creació amb brancals i llinda de pedra, que substitueix la que tenia al cantó, de dimensions més petites.

A la façana nord, és on també es poden observar els canvis que ha patit el mur, amb noves finestres de dimensions més grans, o el tancament d'una entrada que hi havia en un extrem de la façana. La façana est, s'ha deixat arrebossada, i es poden observar diferents finestres de petites dimensions, repartides per les plantes. La façana sud, es troba coberta pràcticament per l'orografia i edificacions annexes.

A l'interior cal destacar-hi, una premsa de vi restaurada on es conserven parts com el banc amb una data incisa de 1802, i un altra no tant visible de 1864 i les inicials de RS, el cargol, i l'encaix de pedra al mur. Un altre element destacable és el celler, migexcavat a la roca, alçats els laterals i volta de canó en pedra. S'hi accedeix per unes escales de pedra ben treballades.

L'entorn es caracteritza per camps de corneu i bosc.

Història

Antic hostel d'en Blanc o de la Gabatxa. El 1756-65 pertany a Joan Sala per venda d'Isidro Sanjust i Ferrer del Tossal. Ja al segle XX els Vilaró compraran la Gabatxa i l'antic Tossal.

Una dada curiosa al respecte d'aquest edifici, es que la cultura popular situa a la Guerra del Francès el moment en que es comença anomenar així la casa. La història diu que durant aquest conflicte la mestressa de la casa va allotjar a un soldat francès i sent molt hospitalària amb ell, restant així per endavant el nom de la Gabatxa atorgat pel veïns.

Tot i això la documentació històrica contradiu que l'origen del sobrenom fos posterior a la Guerra del Francès. En documentació d'inicis del segle XVIII (1716), ja ens apareix citat l'hostal de Cal Blanch com la Gabatxa. No obstant, a l'any 1634 apareix citat per primer cop Joan Salas alias el Blanch com a pagès del Terme. Pocs anys després, a l'any 1638, apareix citat altre cop Joan Blanch com a pagès del hostalet de la parrochia. Aquest conjunt de referències històriques, i tractant-se de documentació oficial, i que per tant, Fruit d'aquest fet, i que la documentació on és citada fet que ens indica que si la història que ens ha arribat fins a dia d'avui és certa, no va ser a la Guerra del Francès, sinó possiblement a la Guerra dels Segadors.

Bibliografia

NADAL, Jordi. Treballs de seguiment historiogràfic del municipi de Calonge de Segarra (sense publicar).

